

نگاه بیرون

پیامدهای حضور بمبافکن‌های روسی در ایران

ترجمه: شهرام زرنردار

● مطبوعات در هفته گذشته به شکلی فوق‌العاده مسئله پرواز بمبافکن‌های روسی به سوی خاک سوریه را از پایگاه هوایی ایران پوششش دادند اما باید پرسید واقعا چه چیزی تغییر کرده است؟ برای (مخالفان) حکومت سوریه نتیجه این مأموریت‌ها و اینکه بمب‌افکن‌های روسیه‌ا از ایران به جای جنوب روسیه، به پرواز درآمده‌اند این حقیقت که آنها بمباران شده‌اند را تغییر نمی‌دهد. این مسئله که مأموریت‌های بمباران از ایران انجام شده، هیچ امر خاصی را- جز اینکه فاصله کوتاه‌تر پرواز به آنها اجازه می‌دهد بمب‌های بیشتری حمل‌کنند- روشن نمی‌کند.

بسیاری از منازعات دیگر نشان داده که بمباران هوایی به تنهایی برای شکست‌دادن یک شورش کافی نیست و سوریه نیز در این مورد، استثنا نیست، بنابراین استفاده از نیروی زمینی که با هزینه و صرف زمان بیشتر همراه است نیز برای شکست نیروهای شورشی ضرورت می‌یابد و البته هیچ تضمینی هم وجود ندارد که چنین لشکرکشی‌هایی، کارایی داشته باشد. یوتین هیچ تصمیمی برای فرستادن نیروهای زمینی روس به سوریه برای جنگ علیه شورشیان ندارد و (مستشاران) ایرانی به همراه حزب‌الله و دیگر شبه‌نظامیان این کار را به جای روس‌ها انجام می‌دهند. در این شرایط روشن است ایران و شبه‌نظامیان هم‌بیمانش، در دفاع از حکومت اسد موفق بوده‌اند؛ اما نتوانسته‌اند مخالفان بسیار زیاد اسد را (به طور کامل) شکست دهند. تعجبی ندارد که تهران احساس خستگی کند؛ زیرا روس‌ها مشارکتی در کشیدن بار جنگ زمینی که برعهده ایران و شبه‌نظامیان طرفدار آن است، نمی‌کنند. به همین خاطر حضور بمب‌افکن‌های روسی در ایران چیزی بیش از اعلام همبستگی روسیه و ایران و در عمل یک حرکت نظامی بامعنی است؛ اما اینکه مسکو بمب‌افکن‌های خود را از ایران به جای جنوب روسیه، به سوریه می‌فرستد، نفوذ رضایت‌بخشی بر منازعه نظامی در درون سوریه پدید نمی‌آورد. تأثیر اصلی این کار بر روابط بین‌المللی موجود درباره این منازعه است؛ زیرا برخی از شیخ‌نشین‌های خلیج فارس امیدوار بوده‌اند در قبال افزایش روابط اقتصادی خود با روسیه بتوانند این کشور را در منازعه سوریه از ایران جدا کنند، بنابراین پرواز بمب‌افکن‌های روسی از پایگاه هوایی نوزه در ایران به معنی این است که امید شیخ‌نشین‌های خلیج فارس بی‌اساس بوده است. البته آرزوی ایرانی‌ها برای آفریدن چنین معنایی احتمالاً تهران را برانگیخته تا به آنها اجازه چنین برداشتی را بدهد؛ به‌طوری‌که وقتی اردوغان، رئیس‌جمهوری ترکیه، روشن کرد هنوز می‌خواهد اسد از قدرت کناره‌گیری کند، یوتین نشان داد که مسکو در این باره کنار ایران قرار دارد.

علاوه بر این، حضور بمب‌افکن‌های روسی موجب اطمینان خاطر رهبران اسرائیلی که مایل هستند خط مسکو مبنی بر حضور روسیه در سوریه به واسطه جلوگیری از حمله ایران و حزب‌الله به اسرائیل به نفع آنها تمام شود، نیست. همچنین این امر آمریکایی‌ها را نسبت به اینکه روسیه بیشتر از ایران خواهان کارکردن با ایالات متحده در جهت صلح سوریه است، امیدوار نمی‌کند. ممکن است روسیه احساس کند دلیلی برای نگرانی درباره ناامیدی غربی‌ها وجود ندارد؛ اما غربی‌ها و کشورهای منطقه از همکاری‌های فزاینده روسیه و ایران در بمباران سوریه ناخوشند هستند، به‌ویژه در زمانی که بسیاری دیگر از دولت‌ها با روسیه در حال مغازله‌اند.

این استدلال که همه درباره سوریه نیازمند کارکردن با روسیه هستند، می‌تواند به طریز فزاینده در مسکو طرفدار داشته باشد؛ اما مشکل آن، این است که کشورها دیگر باید قانع شده باشند که روسیه می‌تواند ایران و رژیم اسد را به سوی توافقی هدایت کند که بخش درخور توجهی از مخالفان سوری نیز با آن موافق‌اند. اما به نظر می‌رسد روسیه به اندازه ایران و رژیم اسد برای شکست مخالفان سوری مصمم نیست. به‌این‌ترتیب آمیدی به وجود امکان همکاری با روسیه (که مسکو به‌شدت خواهان آن است) نخواهد بود. البته تلاش برای شکست‌دادن آنها نیز اگر با چشم‌انداز توافقی که آنها قبول داشته باشند، همراه نباشد، فقط منجر به مقاومت داخلی علیه اسد می‌شود و تا آن زمان که این مقاومت داخلی ادامه داشته باشد، خبری از حمایت برخی از قدرت‌های خارجی مانند عربستان سعودی و احتمالاً ترکیه نیست. بنابراین وضعیت برای همه طرف‌های درگیر یکسان باقی می‌ماند. چه بمب‌افکن‌های روسی از ایران پرواز کنند چه از جاهای دیگر.

دیپلماسی

رئیس مجلس خبر داد

پرواز روس‌ها از همدان ادامه دارد

این‌جانب، تعامل و همکاری همه‌جانبه با مجلس پروازهایی که از پایگاه هوایی شهید نوزه انجام شد با واکنش‌هایی همراه بود. علاوه بر اینکه آمریکایی‌ها

مدعی شدند همکاری میان ایران و روسیه قطع‌نامه ۲۲۳۱ را نقض می‌کند و مقامات دو کشور نیز ادعای آنها را رد کردند شاهد بودیم برخی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی با اشاره به اصل ۱۴۶ قانون اساسی ایران که دادن پایگاه نظامی به یک کشور خارجی را ممنوع می‌کند، به این همکاری واکنش نشان دادند. ۲۰ نفر از این نمایندگان در

نامه‌ای خطاب به لاریجانی خواستار برگزاری جلسه غیرعلنی دراین‌باره شدند. در این میان سخن سردار حسین دهقان، وزیر دفاع که گفته بود «تصمیم نظام بوده و به نمایندگان مجلس ربطی ندارد»، موجب دلخوری مجلسی‌ها شد. از‌همین‌رو علی لاریجانی روز گذشته به او تذکر داد که درباره مجلس درست حرف ن‌زده و باید ادب حکمرانی را در این مسائل رعایت می‌کرد. این تذکر رئیس مجلس سبب شد سردار دهقان در نامه‌ای از مجلس دلخوی کند.

او ضمن ابراز تأسف از سوءتفاهم ایجادشده تأکید کرد آنچه گفته است تصعیف شان مجلس نبوده، بلکه منظور این بود که چنین تصمیمی به تصویب مجلس نیاز ندارد. وزیر دفاع در این نامه تأکید کرد «شان و جایگاه مجلس شورای اسلامی در قانون اساسی، مواضع و دیدگاه‌های حضرت امام (ره) و رهبر معظم انقلاب برای ملت ما شناخته شده و در تاریخ حیات جمهوری اسلامی ایران به عینیت رسیده است. نمایندگان مجلس، طبق قانون اساسی می‌توانند از مسائل کشور مطلع شوند و در جریان امور قرار گیرند و بجمدالله در دوره مسئولیت

تقاضای شما برای برگزاری جلسه غیرعلنی رسیدگی می‌شود.»

همان‌زمان با وجود این تناقض میان اعلام وزارت خارجه و دفاع و آنچه دیروز لاریجانی گفت، وزارت دفاع روسیه در بیانیه‌ای آورد: «هواپیماهای روس عملیات حملات هوایی را از پایگاه هوایی همدان به سمت مواضع تروریست‌ها در سوریه با موفقیت به پایان رسانده‌اند. استفاده‌ها بیشتر از این پایگاه در جمهوری اسلامی ایران از سوی نیروهای هوافضای روسیه براساس یک توافق مشترک برای مبارزه علیه تروریسم انجام شده و به شرایط غالب بر سوریه بستگی دارد.» بنا به اعلام کونشکنوف، سخنگوی وزارت دفاع روسیه، مأموریت هواپیماهای روسی در استفاده از پایگاه هوایی ایران برای بمباران مواضع در سوریه تکمیل شده؛ اما احتمال استفاده مجدد از پایگاه همدان در آینده درصورتی‌که شرایط در سوریه ایجاب کند، همچنان باز است.

شمخانی:روس‌ها پنجشنبه گذشته نوزه را ترک کردند

در این میان علی شمخانی دبیر شورای عالی امنیت ملی کشورمان که بعد از انتشار خبر حضور جنگنده‌های روسی در همدان فقط به گفتن اینکه همکاری‌های دو کشور راهبردی است، بسنده کرده بود نیز خبر توقف همکاری در نوزه را تأیید کرد. به گزارش خبرگزاری صداوسیما او گفت: «بیمان ائتلاف میان ایران، سوریه و روسیه برای مبارزه با تروریسم وجود دارد و هواپیماهای روسیه نیز طبق طراحی عملیات زمینی، پنجشنبه گذشته نوزه را ترک کردند». به گفته او، «هماهنگی نزدیک ایران، روسیه و سوریه در اجرای عملیات‌های اخیر علیه

تروریست‌های تکفیری در سوریه، راهبرد تأخیری آمریکا برای تحمیل اراده خود در معادلات امنیتی سوریه را با شکست روبه‌رو کرد.»

شمخانی با اشاره به تلاش آمریکا و متحدان منطقه‌ای این کشور برای عدم ضربه‌پذیری تروریست‌هایی‌که با عناوین جعلی معارض معتدل، جنایت‌های بی‌شماری علیه مردم سوریه مرتکب شده‌اند، افزود: «برای ناکام‌گذاشتن عملیات تأخیری آمریکا و متحدان آن در عملیات اخیر و برخلاف منویت آنان، ضربات تعیین‌کننده‌ای از زمین و هوا به تروریست‌های تکفیری در سوریه وارد شد». شمخانی حجم

عظیم خبرپراکتی رسانه‌های غربی و سعودی درباره همکاری مشترک ایران، روسیه و سوریه در عملیات اخیر را با هدف جنگ روانی به‌منظور پوشش‌دادن به شکست سنگین متحدانشان در مناطق دتمر، ادلب، حومه لاذقیه و ریف حلب ذکر کرد و گفت: «برخی کشورهای غربی و عربی که توهم قدرتمندی در تغییر معادلات منطقه‌ای دارند در عملیات اخیر، اسیر ابتکار عمل سیاسی، دفاعی و امنیتی جمهوری

اسلامی شدند.»

او به برخی اظهارنظرهای غیردقیق درباره همکاری ایران و روسیه در مبارزه با تروریسم نیز اشاره کرد و گفت: «روابط همه‌جانبه ایران و روسیه که مبتنی بر تأمین منافع ملی و در قالب همکاری‌های راهبردی در جریان است، صرفاً در حوزه مبارزه با تروریسم نیست و ابعاد گسترده‌تری را شامل می‌شود». به گفته او، هماهنگ‌سازی ظرفیت یکی از قدرتمندترین نیروهای هوایی جهان برای دفاع از مردم مظلوم سوریه و مقابله با تهدیداتی که می‌تواند امنیت ملی جمهوری اسلامی را تهدوش کند، حاکی از ابتکار عمل و اقتدار سیاسی و دفاعی ایران است. دبیر شورای عالی امنیت ملی که اتفاقاً همان نهاد تصمیم‌گیرنده درباره حضور هواپیماهای روسی در ایران است، با اشاره به پیچیده و فراگیربودن پدیده تروریسم و تهدیداتی که از این زاویه امنیت جمهوری اسلامی ایران را هدف قرار داده است، اظهار کرد: «ایجاد بازاراندگی در قبال تهدیدها به‌ویژه خطر تروریسم تکفیری، راهبرد غریبال تغییر کشورمان بوده و از مجموعه ظرفیت‌های داخلی و خارجی برای تحقق مقتدرانه

این راهبرد به‌صورت مستمر استفاده خواهیم کرد.»

نگاه

برفراز «چیمبراسو»

آراده بابایی‌نژاد

● وزیر خارجه کشورمان به‌همراه هیأت اقتصادی - سیاسی در سومین ایستگاه سفرش به شش کشور آمریکای لاتین، ماناگوآ را به مقصد کیتو، پایتخت جمهوری اکوادور، ترک کرد. اکوادور سرزمینی پر از جاذبه‌های غنی فرهنگی و تاریخی است و وجود جنگل‌های سرسبز گرمسیری و کوه‌های مرتفع و نیز امکان قایق‌سواری در امتداد رودخانه آمازون مناظر باشکوهی را در این کشور به وجود آورده است. اکوادور با پایتختی کیتو، کشوری در شمال‌غربی آمریکای جنوبی است که با پرو همسایه است و همین همسایگی اختلاف بر سر حاکمیت بخشی از اراضی مرزی میان دو کشور را به‌همراه داشته و در نهایت طبق تفاهم‌نامه موسوم به ریو در سال ۱۹۴۲، حاکمیت این بخش به پرو تفویض شد. سطح سواد در این کشور چندنژادی، بالای ۹۰ درصد است و تحصیل برای کودکان پنج تا ۱۴ سال اجباری است. در چند سال اخیر رشد صنعت پرورش و صادرات انواع گل‌های زینتی به‌عنوان چهارمین محصول صادراتی این کشور، نه‌فقط موجب رونق اقتصاد اکوادور شده بلکه اشتغال‌زایی به‌ویژه برای زنان را به‌همراه داشته است، مهم‌ترین بازار گل‌های متنوع اکوادور، آمریکاست که استقبال از انواع گل‌های بزرگ با طول عمر زیاد، سالانه بالای ۵۰۰ میلیون دلار، به اقتصاد اکوادور تزریق می‌کند. وجود منابع غنی نفتی، این کشور را به یکی از مهم‌ترین صادرکنندگان نفت در آمریکای لاتین بدل کرده و پرو واضح است که نوسانات بازارهای جهانی می‌تواند تأثیر غیرقابل‌اغماضی را بر اوضاع داخلی اکوادور بگذارد. این کشور دارای انواع متنوعی از غذاها و میوه‌های تازه است که متناسب با مناطق مختلف، متفاوت است. اکوادور دارای ۲۲ استان است و مقام‌های این کشور امیدوارند به لطف وجود جاذبه‌های طبیعی بتوانند با توسعه و رونق صنعت گردشگری، وابستگی صرف به صادرات نفت را کاهش دهند. علاوه‌براین طلای سفید، اکوادور صادرکننده موز و میگو به خارج است. آتشفشان چیمبراسو با ارتفاعی بالای شش‌هزار متر، بلندترین قله این کشور است و متداول‌ترین ورزش میان شهروندان این کشور؛ مثل اغلب کشورهای آمریکای لاتین، فوتبال است.

کوتاه دیپلماسی

گفت‌وگوهای ۴ ساعته جابری انصاری در آنکارا

● **فارس:** حسین جابری‌انصاری معاون عربی و آفریقایی وزارت امور خارجه با امید یالچین، معاون منطقه‌ای وزارت امور خارجه ترکیه، درباره تحولات منطقه‌ای و افزایش همکاری‌های دو کشور با هدف حل سیاسی و مسالمت‌آمیز بحران‌های جاری در منطقه ایزرتی و قفت‌وگو کرد. در این گفت‌وگوها درباره مهم‌ترین مسائل منطقه‌ای و راه‌های همکاری دو کشور علیه افراط‌گرایی و تروریسم بحث و تبادل شد.

۱/۳میلیارد دلار بدهی واشنگتن به تهران پرداخت شده است

● **ایسنا:**مارک تونر، معاون سخنگوی وزارت امور خارجه آمریکا، با تأیید اینکه واشنگتن ۱.۳میلیارد دلار از بدهی باقی‌مانده واشنگتن به تهران را پرداخت کرده است، گفت: این‌کار از طریق یک طرف سوم انجام شد. او افزود: ما با ایران روابط مالی و اقتصادی نداریم؛ بنابراین طبیعی است یک طرف دیگر باید حضور داشته باشد؛ اما من نمی‌توانم بدون اجازه آنها حرفی درباره‌شان بزنم. بازرگانان و شرکت‌های آمریکایی نیز از سال ۱۹۷۹ تاکنون غرامت‌های مشابهی را دریافت کرده‌اند. او در نشست خبری دوشنبه خود در پاسخ به سؤالی درباره پایان استقرار بمب‌افکن و جنگنده‌های روسیه در پایگاه هوایی ایران برای حمله به مواضع تروریست‌ها در سوریه نیز گفت: صادقانه باید بگویم شما باید به دولت‌های روسیه و ایران برای آنچه دقیق اتفاق افتاده، رجوع کنید. ما این موضوع را دنبال می‌کنیم و به این کار ادامه می‌دهیم. برای ما چیزی روشن نیست، جز آنچه در رسانه‌ها و بیانیه‌های علنی دیده‌ام. نمی‌دانیم آیا استفاده روس‌ها از این پایگاه هوایی قطعاً پایان یافته یا نه؛ اما به پیگیری آن ادامه خواهیم داد.

بریده‌اخبار

● **محکومیت یک مصری به اتهام جاسوسی برای ایران در عربستان/ ایسنا**
وزارت خارجه آمریکا هشدار سفر به ایران را تمدید کرد/ ایلتا

دیدار ظریف با کاسترو و اور‌تگا

یادداشت همکاری با کوبا

گفتنی است یکی دیگر از برنامه‌های ظریف در کوبا حضور و سخنرانی در نشست تجاری مشترک بود. نشست مشترکی که در آن، مالمیرکا، وزیر تجارت خارجی کوبا و فیدل کاسترو دیاز نالار، پسر رهبر انقلاب کوبا که هم‌اکنون مشاور علمی شورای دولتی - بالاترین ارگان سیاسی کوبا- است نیز شرکت داشتند.

ظریف در این همایش مشترک اقتصادی با بیان اینکه «مقاومت ملت‌های ایران و کوبا کشورهای سلطه‌گر را ناگزیر به تفاهم و گذار از سیاست‌های خصمانه آنها حتی در گفتار کرده است» گفت: «اکنون

ادامه از صفحه ۳

آنها که به امید مردم لطمه می‌زنند به دشمنان امید داده‌اند

روحانی افزود: «آنها که به امید مردم لطمه می‌زنند به ملت خدمتی نکرده‌اند و به دشمنان نظام و این آب‌و‌خاک امید بخشیده‌اند». رئیس‌جمهوری گفت: «امیدوارم در سال پیش‌رو، ملت بزرگ در کنار وحدت، انسجام، آرامش و تلاش برای رشد اقتصادی، به اهداف بلند اقتصادی و آرمان‌های انقلاب دست یابیم و بتوانیم روح امام(ره) بزرگوار و شهدا را خوشحال کنیم».

روحانی اضافه کرد: «از خاندان امام بزرگوار که همواره پشتوانه نظام و دولت بوده‌اند، به‌ویژه از یادگار امام حجت‌الاسلام سیدحسن خمینی به خاطر حمایت‌هایی که از نظام و از دولت داشته‌اند،

سیاس‌گذاری می‌کنم. ان‌شاء‌الله با حمایت و حضور مردم و با هدایت رهبری، سال پیش‌رو را بهتر و امیدوارتر از سال گذشته به سمت اهداف بلندمان و برای تحقق مطالبات به‌حق مردم کام برواهیم داشت.»

سیدحسن خمینی: مرد میدان باشید و هزینه دهید

همچنین حجت‌الاسلام سیدحسن خمینی، در جمع رئیس‌جمهوری و اعضای هیأت دولت، گفت: «ایام هفته دولت، ایام مبارکی است که دوستان بتوانند زحمات و خدمات گسترده خود را به مردم گزارش دهند». به گزارش «ایسنا»، او

خطاب به اعضای کابینه دولت یازدهم ضمن بیان اینکه حرکت روبه‌ جلو حتما مخالفانی دارد، تصریح کرد: «این مخالفان بعضاً از منطق در فضای انصاف خارج می‌شوند». او ضمن بیان خاطره‌ای از دوران فعالیت امام(ره)، ادامه داد: «طبق فرمایش امام(ره) تا فحش نخوریم کار پیش نمی‌رود».

سیدحسن خمینی همچنین تصریح کرد: «کار بزرگ حتما دشنام دارد و اگر در مقابل دشنام سر خم کنیم و کوتاه بیاییم، قطعاً قیمت بسیار کمی روی خود گذاشته‌ایم. حرکت روبه‌جلو حتما مخالفانی دارد و این مخالفان بعضاً از منطق و فضای انصاف خارج می‌شوند و کسی که در مقابل دشنام آنها سر